

Preguntes freqüents

Què diu la nova Llei de suports a les persones amb discapacitat?

Elaborat per:

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona

Text de Lectura Fàcil

Aquesta obra té llicència CC BY-NC-SA 4.0.
Es permet copiar i redistribuir el material
en qualsevol mitjà i format, sempre que
no tingui finalitats comercials i no es
distribueixi cap obra derivada.

Índex

1. Quines normes noves sobre suports hi ha a Catalunya?	3
Quins suports reben les persones majors d'edat?	5
2. Què és un suport?	6
3. Com es pot demanar un assistent?.....	6
Notari.....	7
Jutge.....	8
Què passa si la persona no està d'acord amb la resolució?.....	10
Què passa amb les sentències anteriors a la nova Llei?	11
4. Qui és l'assistent?	12
Qui pot fer d'assistent?.....	13
Què ha de fer l'assistent?.....	14
Es pot canviar d'assistent?.....	14
5. Quina responsabilitat tenen les persones amb discapacitat?	15
Com podem expressar quin tipus d'assistència volem?.....	16

1. Quines normes noves sobre suports hi ha a Catalunya?

- Llei 8/21, de 2 de juny, per la qual es reforma la legislació **civil** i **processal** per al suport a les persones amb discapacitat en l'exercici de la seva capacitat jurídica.

És una Llei de suport nova que modifica la **capacitat jurídica** de les persones amb discapacitat i elimina la incapacitació judicial.

Obliga a revisar les sentències d'incapacitat d'abans d'aquesta Llei.

El termini per revisar-les acaba el setembre de 2024.

Amb aquesta Llei, les noves sentències es revisaran cada pocs anys per comprovar si els suports que rep la persona són adequats o si cal canviar-los. Aquestes revisions es poden fer entre 3 i 6 anys després de la sentència.

S'ha creat la figura d'un facilitador que adaptarà els textos judicials i es comunicarà amb un llenguatge més entenedor per a tothom.

Les lleis **civils** tenen a veure amb els drets de les persones, els divorcis, els casaments, les famílies, el patrimoni o les herències.

Les lleis **processals** regulen els tràmits i passos que cal seguir en un procés judicial o judici.

La **capacitat jurídica** és la capacitat que tenim de decidir sobre els nostres drets i les nostres obligacions.

- Decret llei 19/21, de 31 d'agost, pel qual s'adapta el **Codi Civil de Catalunya** a la reforma del procediment de modificació judicial de la capacitat.

Elimina les figures de protecció anteriors:
curatela, tutela i pàtria potestat.

Reconeix l'assistent com a única figura de suport.

La persona amb discapacitat podrà decidir
qui és l'assistent que li donarà suport.

Per exemple: a l'hora de fer gestions i tràmits,
d'anar a les visites mèdiques, de gestionar els diners,
o de comprendre textos o informacions.

El **Codi Civil de Catalunya** és el
conjunt de lleis i normes catalanes
que regulen els drets,
les obligacions i les relacions
entre les persones.

Quins suports reben les persones majors d'edat?

A partir dels 18 anys, les persones rebran els suports que elles mateixes demanin.

Tindran capacitat per prendre les seves pròpies decisions.

Ho poden demanar i iniciar els tràmits per rebre suports abans de complir els 18 anys.

Les mesures judicials es començaran a aplicar quan la persona sigui major d'edat.

Es pot donar el cas que els assistents siguin els 2 progenitors.

Abans de la nova Llei de suports, els menors amb incapacitat jurídica mantenien el tutor legal més enllà dels 18 anys.

Els tutors podien prendre decisions sense tenir en compte l'opinió o els desitjos de la persona amb discapacitat.

2. Què és un suport?

Un suport és una ajuda.

Una persona pot necessitar ajuda per anar a algun lloc, per comunicar-se o per prendre decisions.

Aquest suport el donen els assistents.

Els suports varien segons les necessitats de cada persona.

De vegades, la persona pot necessitar que algú la representi i prengui decisions per ella.

3. Com es pot demanar un assistent?

Es pot demanar el suport d'un assistent per mitjà d'un **notari** o d'un **jutge**.

Quan la persona no pot decidir per si mateixa, un **jutge** pot nomenar un assistent que la representi i prengui les decisions per ella.

El **notari** és una persona funcionària que tramita documents legals.
Per exemple: testaments o contractes de compra i venda de cases i pisos.

El **jutge** és una persona funcionària que aplica les lleis i jutja o castiga qui no les segueix.

Notari

La persona pot anar al notari de manera voluntària i signar l'escriptura pública.

L'escriptura pública és el document on diu:

- Quins suports necessita la persona.
- Quan rebrà els suports i de quina manera.
- Qui serà l'assistent.
- Qui substituirà l'assistent quan no hi sigui.
- Com es controlaran els suports que proporciona l'assistent.

El notari valorarà la persona per mitjà d'una entrevista, d'un informe mèdic o d'un professional.

Si el notari valora que la persona no té prou capacitat de decisió, pot acudir al jutge.

Al cap d'un temps, l'escriptura es podrà canviar o adaptar. Per fer-ho, s'ha de tornar al notari i fer una escriptura pública nova.

Si el notari valora que la persona ha empitjorat i no és possible renovar l'escriptura, pot acudir al jutge o al procés judicial.

L'escriptura pública s'inscriurà als registres següents:

- Registre Civil.
- Registre de nomenaments no testamentaris de suports a la capacitat jurídica.

Jutge

Hi ha casos en què un jutge decideix l'assistent i els suports que necessita la persona.

Abans d'optar per aquesta via, cal recórrer primer al notari i apostar per un procés que respecti la voluntat de la persona.

La via judicial la pot iniciar el **Ministeri Fiscal**, la mateixa persona amb discapacitat, els familiars o qualsevol altra persona que conegui els motius per demanar l'assistència.

El **Ministeri Fiscal** és l'organisme de l'Estat que s'encarrega defensar les lleis i els drets dels ciutadans.

Per iniciar el tràmit per via judicial s'ha de fer una sol·licitud i emplenar un formulari. Es recomana fer-ho amb l'ajuda d'un advocat que conegui els procediments.

Juntament amb la sol·licitud, cal aportar els documents següents:

- Certificat de naixement de la persona.
- Certificat d'empadronament.
- Informe mèdic.
- Informe social.

El jutge pot ajudar a aconseguir aquesta documentació.

Després d'aportar la documentació es farà:

- Un **informe mèdic forense**.
- Una entrevista amb el jutge que dictarà els suports.
- Una reunió amb els familiars i les persones que es considerin necessàries.

Quan és la mateixa persona qui inicia el tràmit, pot demanar que els familiars no intervinguin. Si totes les persones hi estan d'acord, el jutge dictarà una **resolució**

Un **informe mèdic forense** és un document legal on hi ha els resultats de l'avaluació que han fet els professionals. Per exemple: l'estat psicològic d'una persona o les seves capacitats.

Una **resolució** és la sentència; és a dir, les decisions que ha pres el jutge al final d'un procés judicial.

que dirà quins suports es necessitaran,
quan es donaran, cada quant es revisaran
i qui serà l'assistent.

Què passa si la persona no està d'acord amb la resolució?

Si la persona no està d'acord amb l'assistent,
es discutirà aquest tema en un procés a part,
però es mantindran els suports de la resolució.

Si la persona no està d'acord amb els suports,
es tancarà l'expedient i s'haurà de fer un judici.
El judici podrà ser normal o **contenciós**.

En cas de conflicte, es podran demanar mesures
per protegir la persona, si és necessari.

Al final del judici, el jutge dictarà una sentència
que dirà quins suports hi haurà, quan es donaran,
cada quant es revisaran i qui farà l'assistència.

Un judici **contenciós** es fa
quan hi ha un conflicte
entre les diferents parts.
És necessari tenir un advocat.

Què passa amb les sentències anteriors a la nova Llei?

Totes les sentències d'incapacitació anteriors on s'hagin nomenat tuteles, curateles, i pàtria potestat prorrogada o rehabilitada s'hauran de revisar.

El termini s'acaba el 3 de setembre de l'any 2024.

Un jutge revisarà les sentències.

Caldrà aportar tota la informació de la persona que necessita els suports i presentar la sol·licitud.

Aquest procés es pot fer amb advocat o sense.

Després es farà l'informe mèdic forense, l'entrevista amb el jutge i la reunió amb els familiars.

Finalment, el jutge dictarà la resolució amb tota la informació sobre els suports.

4. Qui és l'assistent?

És la persona que acompanya i dona suport a una persona durant tot el temps que ho necessiti.

En casos molt especials, es nomena un assistent representatiu. Pot prendre decisions en nom de la persona quan ella no pot fer-ho.

L'assistent ha de donar suport a la persona en tots aquells moments que s'hagin acordat davant del notari o del jutge.

Els tràmits que es facin sense l'assistent es podran anul·lar.

A banda de l'assistent, hi ha 2 tipus més de suport:

- Defensor judicial: només dona suport a la persona en alguns moments.
- Guarda de fet: conviu i ajuda la persona a prendre decisions.

Qui pot fer d'assistent?

Pot ser qualsevol persona o entitat.

La persona amb discapacitat pot decidir si vol més d'una persona assistent. Cadascuna la pot ajudar amb coses diferents.

Hi pot haver més d'una persona assistent en els casos següents:

- Quan ho decideix la persona.
- Quan els progenitors fan l'assistència.
- Quan hi ha un assistent, però també es nomena la parella que conviu amb la persona.

No es pot ser assistent quan:

- Hi ha algun conflicte entre l'assistent i la persona.
- L'assistent té alguna malaltia, és gran o viu lluny.
- L'assistent ha comès algun delictes.

Si l'assistent no pot donar el suport, pot acudir al Jutjat. Un jutge decidirà si ha de continuar amb el càrrec o no.

Què ha de fer l'assistent?

Ha de complir els acords que s'han pres davant del notari o del jutge.

Això vol dir:

- Ha de tenir en compte els interessos i les preferències de la persona.
- Ha de vetllar pel seu benestar i la seva autonomia.

El Ministeri Públic i el Jutjat faran un seguiment del suport, i li demanaran a l'assistent tota la informació necessària per controlar i evitar conductes inapropiades.

Es pot canviar d'assistent?

Sí, l'assistent es pot canviar.

Alguns motius poden ser:
perquè ja no pot donar suport
o perquè el seu suport perjudica la persona.

La persona, la família, el Ministeri Públic o qualsevol autoritat poden demanar el canvi.

El notari també pot canviar l'assistent amb una escriptura pública nova.

5. Quina responsabilitat tenen les persones amb discapacitat?

Hi ha 2 tipus de responsabilitat davant la Llei:

- **Responsabilitat criminal**

Amb la nova Llei, totes les persones són iguals i tindran la mateixa responsabilitat criminal davant d'un delictes.

Es faran excepcions en els casos següents:

- Persones amb un trastorn psiquiàtric sense capacitat de comprendre el delictes que han comès.
- Persones amb greus dificultats per percebre i sentir la realitat tal com és.

En aquests casos, el Ministeri pot demanar o revisar les mesures de suport de la persona.

Responsabilitat criminal vol dir fer-se càrrec de les conseqüències d'un delictes. Per exemple: anar a la presó.

- **Responsabilitat civil**

Les persones que reben l'assistència tenen responsabilitat civil.

Els seus assistents o representants legals també han de respondre si es demostra que han actuat malament.

Responsabilitat civil vol dir fer-se càrrec dels danys que pots fer a una altra persona. Un càstig pot ser pagar una multa.

Com podem expressar quin tipus d'assistència volem?

Hi ha persones que preveuen que algun dia necessitaran un suport.

Poden expressar la seva voluntat per escrit:

- **Delació voluntària**

Consisteix a fer una escriptura pública davant d'un notari. En aquest document es deixa per escrit qui serà l'assistent Quan la persona necessiti un suport.

També s'hi descriuen els seus desitjos i les seves preferències, i cada quant es revisarà l'assistència.

- **Document de voluntats anticipades**

Es deixa per escrit qui serà el representant de la persona quan ella no es pugui expressar per si mateixa.

Hi ha instruccions que cal seguir en temes de salut i tractaments mèdics.

El document es prepara en un notari davant de 3 testimonis.

Cal portar-lo al Registre de Voluntats Anticipades del Departament de Salut de la Generalitat.

- **Poders preventius i amb subsistència en cas de pèrdua de capacitat**

És un document que es fa per escriptura pública en un notari.

En aquest document s'indica:

- Quines persones podran actuar en nom de la persona en cas que perdi la capacitat de decidir per si mateixa.
- Quines actuacions o gestions podran fer.
Sempre hauran d'actuar d'acord amb els desitjos i interessos de la persona a qui representen.
- A partir de quin moment podran actuar.
Per exemple: quan la persona perdi la capacitat de decidir.
- Quines normes i mesures de control se seguiran per controlar les actuacions de l'assistent.

C/ Nou de Sant Francesc, 42, local

08002 - Barcelona

Tel. 93 272 14 51

info@salutmental.org

www.salutmental.org

